

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20. I. nadst. — Val depisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorcijski list „Edinosti“ — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge z emejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
Za pol leta 12.—
Za tri mesece 6.—
Za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
Za pol leta 2.60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cenar: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 v. Osmrtice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih za mm po 20 v. Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljna vrsta 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšerlatni oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno in upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšerlatni oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnehranični račun št. 841.652.

Zvezne čete zasedle Kovel in nadaljujejo s prodiranjem na vsej ruski črti.

Ponovni napadi Italijanov na doberdohski planoti in pri Tolminu krvavo odbiti. — Spopadi na morju.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 24. (Kor.) Uradno se objavlja: 24. avgusta 1915, popoldne.

Severozapadno Bresta — Litovskega upravljači se sovražnik je bil včeraj v ozemlju Wierchowic in Riasna vnovič vržen in izločen k umikanju.

Številno ujetnikov, ki jih je napravila v zadnjih bojih armada nadvojvode Jožefa Ferdinanda, znaša 4 oficirje in 1.300 mož.

Severovzhodno Wlodawe so naši zavezniški potisnili sovražnika nazaj in pridobili na prostoru.

Avstrijska, ogrska in nemška konjenica armade izm. Puhalla je na zasledovanju sovražnika prispela v Kovel in prodirala dalje proti severu.

V vzhodni Galiciji je mir.

Namestnik šefa generalnega štaba, pl. Höfer, fml.

Z avstrijsko-italijanskega bojišča.

DUNAJ, 24. (Kor.) Uradno se objavlja: 24. avgusta 1915, popoldne.

Na južnem krilu primorske fronte je včeraj naša težka artiljerija uničila sovražne topove ob Sdobbi. Dalje je bila uničena ena italijanska obrežna baterija pri Golanetto.

Sovražna pehota, ki se je ustalila nasproti naši postojanki na višini vzhodno Trilca, je pobegnila in izpraznila svoje postojanke pred našo artiljerijo.

Vzhodno Polazza so krvavo odbile naše čete dva slabšja napada, pri Sv. Martinu pa tri napade, ki so dospeli v bližino naše bojne fronte.

Istotako se je izjalovil naval močnejših sovražnih sil na tolimsko predmostje.

V utrjenem ozemlju Boyca in Rablja (Rabl), se pomika sovražna pehota mestoma bližje našim črtam.

Naše utrube na planotah Lavarone in Folgarja so bile včeraj zopet pod živahnim topovskim ognjem. Tudi na naše postojanke na Stiferejochu je pričela streljati sovražna artiljerija.

Namestnik šefa generalnega štaba, pl. Höfer, fml.

Poročilo Cadorne.

DUNAJ, 23. (Kor.) Iz vojnega poročevalskega stana se poroča: Poročila so vrzanih generalnih štabov:

Italija, 21. avgusta. — Na planoti severozapadno Arsiero so zavzele naše čete z naskokom znatno sovražno utrbo na zapadnem pobočju grebena Monte Magrio.

V gornji dolini Cordevole se je nadaljeval včeraj topovski dvoboj. Naše baterije so zažale zaporno dolino dolomitske ceste onstran Arabbe; nasprotno pa nadaljuje sovražna artiljerija z veliko srčnostjo z uničevalnim delom v Livinalongo (Buchensten) in ni prizanesla niti civilni miselnosti, ki je bila znatno poškodovana.

Znatno smo napredovali v kotlini Boyca, kjer so naše čete s krepko ofenzivno prispele na črto Pluzne-Cezsoča. Sovražna artiljerija, ki se ji ni posrečilo ustaviti našega silnega napada, je namerila ogneti na te kraje in je povzročila tamkaj zopet škodo in par požarov.

V oddelku Krna smo po hudem boju zavzeli dolg, močno utrjen strelski jarek na severnem pobočju Vršiča. Vsi poskusi sovražnika, da bi ga zopet osvojili, so se izjalovili. Enako usodo so imeli drugi protinapadi na naše postojanke pri Sv. Luciji. Ujeli smo nekaj mož in enega oficirja.

Na kraški planoti smo nadaljevali z metodnim prodiranjem. Tudi včeraj smo zavzeli par strelskih jarkov in uplenili eno strojno puško.

Zgodaj zjutraj 20. avgusta je brodovje naših letal letalo nad sovražnim letališčem v Ajševici vzhodno Gorice in vrglo tamkaj z uspehom 30 bomb. Kljub ognju treh obrambnih baterij so se vrnila naša letala nepoškodovana. Na povratku se zapazila sovražnega zračna, ga pričela obstreljevati s strojnimi puškami in ga prisilila, da je pristal. Dočim je bil izvršen naš drzni in srečno izvršeni zračni napad ob popolnem upoštevanju vojaških pravil in običajev, je izvršilo brodovje sovražnih letal neumesne represalije. Letalo je nad Vidmom in vrglo tamkaj 14 bomb. Rezultat je bil, da je bilo ubiti pet prebivalcev, med njimi ena ženska, ena deklica in trije karabinjerji. — Povzročena je bila tudi škoda na privatnih hišah.

Boji na Krnu in pri Tolminu.

Iz vojnega tiskovnega stana poročajo 20. t. m.:

Prvi dan italijanskih sovražnosti so bili v Komnu naše čete v Krnskem pogorju že v svojih postojankah. Ko so se pritegovale nadobave vojaštva, se je tik pred našimi postojankami tekoča italijanska meja napolnila alpincev in bersaljerjev, pozneje pa infanterije, vendar pa ni počil noben strel. Proti vsemu pričakovanju je sovražnik odlašal zelo dolgo, najbrž da bi začel prej z ofenzivo na južnem odseku primorske fronte. Končno se je pričelo artiljerijsko obstreljevanje in kmalu nato so se začeli boji, skoraj najhujši na vsej soški fronti. Seveda se ne razumejo tu v besedi boji na večjem obsegu fronte razvite bitke, temveč skoraj guerillski boji, večji spopadi med patruljami in pozneje težke pozicijske bitke med počasi prodirajočimi strelskimi postojankami. Postojanke se tretji mesec proti njim naperjene ofenzive niso izpremenile do današnjega dne. Črta je danes ista kot ob začetku. Krnsko ozemlje se mora misliti kot grmada, ob katere robu si sede nasprotniki nasproti drug drugemu. Vseokoli so nižje ležeče postojanke, iste, ki so jih naše čete zasedle prvi dan. Višje seveda, jarki in postojanke, ki gredo do najvišjih vrhov, so novejša, tu in tam na oni strani. Niti tam niti tu se izpočetka ni mogel vrh Krna jemati v poštev kot bojišče. Kdo bi bil kedaj snatral za mogoče, da bi se moglo bojevati v kamenju in kršju tam gori nad oblaki. Večina jarkov si leži nasproti na 25 korakov. Ropotanje pločevinaste posode med jedjo se čuje tja in sem. Potem je na nekaterih mestih nekaj manjših odsekov, ki ne pripadajo niti nam niti sovražniku, točke, ki se kratkoma ne dajo zasedati in se manje vzdržavati, kakor one na Jagodi pri Uperni. In tako gre naša primorska fronta od Kluz pa doli do morja.

Najhujši boji so se pričeli prve dni meseca avgusta po izjalovitih drugi ofenzivi pri Gorici. Seveda tudi tu ni razumeti bitve, temveč silno hude spopade med patruljami in pozicijske boje. Italijani, ne prestando si prizadevanj, da bi porinili svoje naskočne postojanke čim dalje naprej, so bili dan za dnevom, večkrat tudi uro za uro preganjeni iz njih. Na posameznih straneh tipična postojanka vojna, kakor na Francoskem, samo da kažejo Italijani več ofenzivne sile. Podnevi artiljerijski ogneti, ponoči poizkusi naskokov, prav tako kakor v Argoniji. Zelo hrabri so alpinisti in bersaljerji, manj pa italijanska infanterija. Tudi tu se je posebno izkazal košički cesarja Viljama polk. Trikrat je moral pred zadušujočo premočjo izpremeniti svoje mesto, vsakokrat pa se je zopet prigrizel nazaj in stoji danes tamkaj, kjer je stal prvi dan. Bataljoni se zamenjajo kolikor mogoče pogostoma, kajti najtežje se prenaša podnebje visoko tam gori. Za dobro razpoloženje skrbi telefon, ki prinaša vesti o zmagah na severu vse v najsprejnejši rojine vrste.

S pota krenemo sedaj na levo na mrtve prostor. Tu se odpočijo že nekaj dni čete, ki sestojajo večinoma iz vrlih Bosencev in so pretrpele veliko. Te čete so namreč komaj prispele na svoje mesto na Krnu, ko se je pričel sovražni artiljerijski ognet. Poleg tega pa je bil prostor, ki bi naj ga bile zasedle, ozek skalnat greben, ob čigar robu so se nahajali in skale vsekali strelski jarki. Ta greben je obstreljevala baterija za baterijo in po štiriindvajseturni pripravi je prišlo do pehotnega napada. Po težkih izgubah oslabljeno fronto branilci je bilo treba umakniti, toda samo za čisto malo časa, kajti vmes posegla rezerva je po kratkem litem boju vrgla nazaj sovražnika, ki je vdrl v strelske jarko. Sedaj je bila rezerva ob robu grebena, prvotna posadka pa dalje zadaj ob bregu. Dan nato je laška artiljerija neprestano obstreljevala oni ozki prostor, na katerega je bila sedaj natančno namerjena. Vsaka kroglica, ki udari v kamenje, razprši skoraj dva kubična metra kamenih drobcev. Uničujoči ogneti bi bil že kmalu onemogočil odpor onih, ki še niso bili zadeti, ko so zopet prišli na pomoč Bosenci in vrgli sovražnika nazaj do desetih korakov pred prvotno lastno postojanko. Na to razdaljo je nastal vroč boj, tako grozen v svojih posameznostih, da se moralo človeku ježiti lasje. Lahki so metali izključno ročne granate v postojanko naših, vendar pa v razburjenju niso prav ravnali z granatami, ker so jih pač užigali, toda jih pred potokom šestih sekund, ki jih je treba počakati, metali na naše, ki so granate lovili in jih metali nazaj. Boj z ročnimi bombami je končal z zmago naših.

O bojih pri Tolminu poročajo 21. t. m. iz c. in kr. vojnega tiskovnega stana: Štiri dni se že poizkušajo Italijani, združujoč močne sile, z vedno ponavljajočimi naskoki polastiti tolimskega predmostja in tako dohoda v dolino Idrije in h karavanški železnici. Višin pri Plavah prav tako niso mogli zavzeti, kakor niso mogli bolj proti jugu Podgore pri Gorici in doberdohske planote.

Severno od Plav je Soča stisnjena med navpične skalnate stene. Za Kanalom prehaja železnica po 240 metrov širokem mostu na vzhodni breg reke, po katerem gre potem skozi predore in preseke do Svete Lucije. Tamkaj zapusti Sočo ob izlivu Idrije. Obe reki ste se zavili v skalovje Svete Lucije, tako da ste pri 20 m globokine široki le poldrug meter. Stenklo zelena Soča pada v slapu iz kotline, da sprejme potem v drugi kotlini Idrijo. V votlinah in jamah skalovitih sten si je ubogo slovensko ljudstvo poiskalo zavetišče proti granatam. Avstrijska postojanka, ki se je držala dosedaj ob toku reke, je izrabila to sotesko in brani sedaj zapadno Sočo se nahajajoči 558 m visoki hrib Svete Lucije kot predmostje Tolmina in dohod k Idriji. Tolmin leži v dolini severno Sv. Lucije. Ob stranki imate tjakaj razgled: trg dosedaj še ni bil obstreljevan imenovanja vredno. Severno Tolmina sta višina Vrh in strmo gorovje Krna, na katero so splezali Italijani po prekrčenju gornje Soče, a je še vedno niso osvojili. V predpripravljenju napada na tolimsko predmostje je koncentriral sovražnik številne baterije vseh kalibrov na nasproti se nahajajočih mejnih grebenih, ki so znatno višji nego bombardirana hriba Sveta Lucija in Sveta Marija. Naša artiljerija je sicer odgovarjala, vendar pa ne trati z municijo. Naši so čakali mirno, nakar so izvršili italijanski polki sridit napad v gostih vrstah na Sveto Marijo. Sele potem, ko so se približali našim postojankam in skušali odstraniti po bombardiranju uničene žične zadržke, je zabobnel ogenj branilcev. Naši vojaki so naravne in umetne luknje v skalovju jako spretno pripravili za maskirane strelce, iz katerih so zlele strojne puške smrtonosno svinčeno točo na Italijane, ki so udrl v najsprejnejše jarko. Za te jarko so se pričeli nato sriditi boji z bajonetmi in puškinimi kopiti. Sovražnik je bil končno preganjen na kakor tudi pri Sv. Luciji. Naslednjega dne je italijanska artiljerija ponovila bombardiranje, da bi izmučila naše čete. Toda nato sledeči naskok sovražnika je bil odbit z isto bravuro, kakor običajno. Predmostje je ostalo v naših rokah. Izgube Italijanov znašajo zopet na tisoče.

Z nemško-ruskega bojišča.

BERLIN, 24. (Kor.) Veliki glavni stan, 24. avgusta 1915.

Tekom včerajšnjega poseta pred Zeebrügge je oddal angleško brodovje okoli 60-70 strelav na naše obrežne utrbe. Vsed tega obstreljevanja imamo zaznamovati enega mrtvega in 6 ranjenih; vrh tega so bili vsled predaleč izstreljenih krogelj zadeti še trije belgijski prebivalci. Stvarna škoda ni bila povzročena.

V Vogezi, severno Münster, je počival boji čez dan. Zvečer so Francozi zopet napadli naše postojanke na Barrenkopu. Napadi so bili odbiti. Slabši deli sovražnika, ki so udrl v naše postojanke, so bili pregnani iz njih in je bilo ujetih nekaj alpskih lovcev. Pri včeraj poročanih bojih je ostal kos jarka na Barrenkopu v sovražnih rokah.

Pri Loo, jugozapadno Dixmuidna, je eden naših bojnih letalcev včeraj sestrelil en francoski dvokrovnik.

Vrhovno armadno vodstvo.

Spopadi na morju.

BERLIN, 23. (Kor.) Wolffov urad poroča:

Dne 16. avgusta je en nemški podvodnik pri vходу v Finski zaliv potopil eno rusko pomožno ladjo s torpednim strelom.

Pred Zeebrügge je bila v noči od 22. na 23. avgusta napadena ena nemška torpedovka od dveh angleških rušicev torpedovk in po hrabri obrambi potopljena. Del moštva je bil ranjen.

Namestnik šefa admiralnega štaba, pl. Behncke.

K potopitvi parnika »Arabic«.

PARIZ, 22. (Kor.) Navajajoč, da so pri potopitvi torpediranega parnika »Arabic« prišli ob življenje Amerikanci, izjavlja vse časopise v najostrejših besedah, da je za Združene države izpolnjen sedaj dejanski stan neprijetnega dejanja Nemčije proti Združenim državam Severne Amerike. Časopisje želi in upa, da je sedaj konec potrpežljivosti washingtonskega kabineta.

Poincaré, kralja Jurij In Albert na skupnem sestanku.

BERLIN, 24. (Kor.) »Lokalanzeiger« poroča iz Kopenhagna: Poincaré in angleški in belgijski kralji so prispeli dopoldne v Chantilly pri Parizu. Kmalu nato sta prispela tjakaj French in Joffre, nakar se je vršil dalje časa vojni svet.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 23. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča:

Dne 22. t. m. je sovražnik vnovič napadel fronto pri Anafoti. Vendar pa smo ga s protinapadom popolnoma odbili in mu prizadejali težke izgube. V boju 21. t. m. je imel sovražnik velikanske izgube. Pred enim delom naših strelskih jarkov smo našli nad 500 mrtvih. Vrh tega smo ujeli enega oficirja in množino vojakov.

V oddelkih Ari Burnu in Seddi Bahr ničesar pomembnega.

Na fronti ob Iraku so naši letalci in čete napadli angleški oddelček pri Akike ob

Dne 19. in 20. t. m. je izvršil sovražnik poizvedovanje v raznih smereh in se je spustil istočasno v boj z našimi ladjami. Posledica so bile občutne izgube sovražnih torpedovk. Mi smo izgubili topničarko »Sivuč«, ki se je po neenakem junaškem boju z neko sovražno krizarko potopila. Sovražna krizarka, spremljana od torpedovk, je obstreljevala »Sivuč« iz razdalje 400 m. »Sivuč«, popolnoma zavrt v plamen, je odgovarjal na ogenj, dokler se ni potopil. Potopil je še poprej eno sovražno torpedovko.

Z ozirom na izgube in brezuspešnost prizadevanj, se je sovražnik dozdevno umaknil iz zaliva.

Od 16. do 21. avgusta je bilo postavljeno izven boja, deloma potopljenih, nič manj kakor 8 torpedovk in dve krizarki sovražnika.

Istočasno se je našim hrabrim zaveznicom posrečilo torpedirati v Vzhodnem morju enega najmočnejših sovražnih dreadnoughtov.

(Pripomba Wolffovega urada: Z ozirom na uradno rusko poročilo opozarjamo na nemško uradno poročilo z dne 21. t. m.)

Z zapadnega bojišča.

BERLIN, 24. (Kor.) Veliki glavni stan, 24. avgusta 1915.

Zapadno bojišče.

Tekom včerajšnjega poseta pred Zeebrügge je oddal angleško brodovje okoli 60-70 strelav na naše obrežne utrbe. Vsed tega obstreljevanja imamo zaznamovati enega mrtvega in 6 ranjenih; vrh tega so bili vsled predaleč izstreljenih krogelj zadeti še trije belgijski prebivalci. Stvarna škoda ni bila povzročena.

V Vogezi, severno Münster, je počival boji čez dan. Zvečer so Francozi zopet napadli naše postojanke na Barrenkopu. Napadi so bili odbiti. Slabši deli sovražnika, ki so udrl v naše postojanke, so bili pregnani iz njih in je bilo ujetih nekaj alpskih lovcev. Pri včeraj poročanih bojih je ostal kos jarka na Barrenkopu v sovražnih rokah.

Pri Loo, jugozapadno Dixmuidna, je eden naših bojnih letalcev včeraj sestrelil en francoski dvokrovnik.

Vrhovno armadno vodstvo.

Spopadi na morju.

BERLIN, 23. (Kor.) Wolffov urad poroča:

Dne 16. avgusta je en nemški podvodnik pri vходу v Finski zaliv potopil eno rusko pomožno ladjo s torpednim strelom.

Pred Zeebrügge je bila v noči od 22. na 23. avgusta napadena ena nemška torpedovka od dveh angleških rušicev torpedovk in po hrabri obrambi potopljena. Del moštva je bil ranjen.

Namestnik šefa admiralnega štaba, pl. Behncke.

K potopitvi parnika »Arabic«.

PARIZ, 22. (Kor.) Navajajoč, da so pri potopitvi torpediranega parnika »Arabic« prišli ob življenje Amerikanci, izjavlja vse časopise v najostrejših besedah, da je za Združene države izpolnjen sedaj dejanski stan neprijetnega dejanja Nemčije proti Združenim državam Severne Amerike. Časopisje želi in upa, da je sedaj konec potrpežljivosti washingtonskega kabineta.

Poincaré, kralja Jurij In Albert na skupnem sestanku.

BERLIN, 24. (Kor.) »Lokalanzeiger« poroča iz Kopenhagna: Poincaré in angleški in belgijski kralji so prispeli dopoldne v Chantilly pri Parizu. Kmalu nato sta prispela tjakaj French in Joffre, nakar se je vršil dalje časa vojni svet.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 23. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča:

Dne 22. t. m. je sovražnik vnovič napadel fronto pri Anafoti. Vendar pa smo ga s protinapadom popolnoma odbili in mu prizadejali težke izgube. V boju 21. t. m. je imel sovražnik velikanske izgube. Pred enim delom naših strelskih jarkov smo našli nad 500 mrtvih. Vrh tega smo ujeli enega oficirja in množino vojakov.

V oddelkih Ari Burnu in Seddi Bahr ničesar pomembnega.

Na fronti ob Iraku so naši letalci in čete napadli angleški oddelček pri Akike ob

Evfratu in prizadejali sovražniku veliko izgube. Uplenili smo nad 200 pušk.

Na ostalih frontah nobene izpremembe. CARIGRAD, 23. (Kor.) Predvčerajšnjem zjutraj je sovražno letalo plulo nad mestom Adana in vrglo bombo, ki je padla v bližini neke hiše. Dve stari ženski ste bili ranjeni in novoročena stvarna škoda. Letalo se je popoldne zopet prikazalo in se oddaljilo po kratkem kroženju nad mestom.

Turska politika.

Posebni poročevalec »Berliner Tageblatt« poroča svojemu listu: Tretjič mi je tekom tega polpetja podal danes (18. t. m.) voditelj turške politike, Talaat bej, političen pregled, ki je v tem važnem trenutku posebno pomemben.

— Od zadnjice, — sem dejal, — so se izpolnile napovedbe Vaše ekselence. Balkan je ostal miren.

— Ostane tudi nadalje, — me je prekinil. Nato sem vprašal:

— Če Angleži zasedejo Solun, kaj stori kralj?

— Ne zasedejo ga, in čeprav samo zato ne, da bi ohranili videz, kakor da so res pokrovitelji neotrancev.

Nato sem vprašal:

— Kako je z Vašimi pogajanjimi z Bolgarsko?

— Z Bolgarsko smo se dogovorili popolnoma, — je odvrnil Talaat bej, ne da bi povedal nadaljne podrobnosti. — O Rumunski pa nasprotno ne morem reči ničesar.

— Ali mislite, — sem vprašal, — da bi se dal mirnim potom doseči prehod skozi Srbijo?

— Iluzije! — je odgovoril živahno, — samo s silo.

Pogovor je prišel nato na Gallipoli in vprašal sem, ali bi poizkus izkrcanja Italijanov tu ali v Smirni mogel postati nevar. Minister je ostal neomajno miren in je rekel le:

— To ne stori čisto nič!

— Ali bi želeli nemških čet v Egiptu? — sem vprašal dalje.

Posmejal se je in rekel:

— Nemci imajo tam gori pri sebi dovolj dela.

V zvezi s tem sem vprašal:

— Ali ste bili zadovoljni z delovanjem bagdadske železnice, ki jo je zgradil nemški kapital?

— O, kje bi bili brez nje! — je vzkliznil.

— Ali ne primanjkuje premoga?

— Premoga imamo dosti. Rusi, če tudi poizkušajo, ne morejo preprečiti prevoza premoga.

— Zakaj, — sem vprašal, — ne napadajo Rusi ob Bosporu? Če bi se sedaj odrekli ponovni vzhodni ofenzivi, bi morda imeli zopet proste čete za napad na Bospor.

— Mogoče, — je rekel, — toda izkrcavanje pri nas ni tako lahko, kakor se je pokazalo ob Dardanelah.

Ko se je pogovor doteknil finančnih točkov, je zagotavljal minister, da se je bistveno povzdignilo denarno stanje v Turčiji po odpravi kapitulacij.

— Ali pa ne bodo preganjanja Armencev metala gospodarske sence? — sem vprašal.

— Da, nekoliko, — je odgovoril, — toda vse prazne točke hitro nadomeščamo s Turki. — Zelo resno je dostavil: — Verjemite mi, mon cher ami, potrebno je to. Imamo dokaz za armenske spletke z Rusi v rokah. Nismo kruti, temveč samo energični.

Ko sva se v nadaljnjem pogovoru doteknila navzkrižij v četverosporazumu in sem namignil, da bi mogli črnoledci napovedovati navzkrižja med njimi in nami po vojni, je rekel ta odkriti prijatelj Nemcev:

— To je napačno. Mi smo vsi za Nemčijo, ne samo vlada — vsi! — In naenkrat je dostavil v precej čisti nemščini: — Vsak dan, milijoni molijo za vas!

Bilo je nekaj lepega, ko je ta turški minister, ki z zapadnimi Evropejci govori le francosko, podal to veroizpoved s pomočjo svojih prejšnjih nemških jezikovnih študij v nemških besedah.

Dozdevni vzroki italijansko-turške vojne.

RIM, 22. (Kor.) Vlada je naslovila na italijanska zastopstva v inozemstvu cirkularno brzojavko, v kateri je rečeno, da je turška vlada lausansko pogodbo kršila od prvega trenutka po njenem podpisu in da ni ukrenila ničesar, da bi prenehale sovražnosti v Libiji, in da ničesar ni storila za osvoboditev italijanskih voj-

nih ujetnikov. Dognano je, da je bila sveta vojna I. 1914. proglašena tudi proti Italijanom v Afriki. Misija turških častnikov in vojakov, ki so imeli nalogo, da prinesejo proti italijanskim libijskim oblastem puntajskim se senuškim poglavarjem darila, je bila zajeta na francoskih pomorskih silah. Ker so se v zadnjem času očitno kršile celo pravice svobode italijanskih podanikov v Turčiji, je podal italijanski poslanik 3. avgusta turški vladi ultimatum, v katerem se je zahtevalo, da se dovoli Italijanom v Turčiji prost odhod, kar je Turška vlada sprejela. Toda iz poročil arabskih konzularnih oblasti izhaja, da so vojaške oblasti v Bejrutu in v Mersini prvotno dovoljenje za odpotovanje zopet preklicale, vsled česar je italijanska vlada notificirala Turčiji vojno napoved.

Kabinet Venizelos.

ATENE, 23. (Kor.) Novi kabinet je sestavljen sledeče:

Predsedstvo in zunanje zadeve — Venizelos; vojno — general Danglis; morinarstvo — fregatni kapitan Iniaulis; narodno gospodarstvo — Michalokopoulos; finance Repulis; promet — Diamantidis; uk in bogocastje — Tsirimokos; notranje zadeve — Kalfantaris; justico Raktivan. Izvzemši vojne ministra Danglisa pripadajo vsi novi ministri bivšemu Venizelosovemu kabinetu.

ATENE, 24. (Kor.) Kabinet Venizelos je bil zaprežen. Velikanska množica je aklamirala Venizelosu.

Državna poslanca dr. Markow in dr. Kurylowicz obsojena v smrti na vešala.

DUNAJ, 23. (Kor.) Po večtedenskem trajanju je bila končana pred deželno-brambnim divizijskim sodiščem na Dunaju razprava proti državnima poslanca dr. Dimitriju Markowu in višjemu deželnosodnemu svetniku dr. Vladimiru Kurylowiczu, dalje proti odvetnikom dr. Cirilu Czerlinczakewiczu iz Przemysla in dr. Ivanu Drohomileckemu iz Zloczowa, proti posestniku Tomažu Diakowu iz Werbiaza, ključavničarju Gabrielu Mukiewiczu iz Kamionke Strumilove in končno proti korespondentu »Novejše Vremje«, Dimitriju pl. Janczewckemu. Vsi obtoženci so bili pripadniki ruske nacionalne stranke.

Obtoženci so bili radi veleizdaje in zločina proti vojni sili države obsojeni v smrt na vešala.

Razglas

c. kr. primorskega namestništva dne 21. avgusta 1915, štev. Pr. 1573/1, s katerim se izpreminja, oziroma dopolnjuje naredba dne 28. julija 1915, štev. Pr. 1573, o holi na vrhove gor.

Kolikor se ne tiče trdnjavskega ozemlja Pule, je na Primorskem vsem civilnim osebam prepovedano hoditi na gore, zlasti pa bivati na vrhovih in razglediščih.

Osebe, ki imajo zaradi svoje službe ali poklica opraviti na njivah, travnikih in gozdih pokrajini v gorovju, ki se tičejo te prepovedi ali pa v njih bližini, kakor gozdarji, lovski čuvaji, nastirji ali posestniki, morajo imeti zato posebno legitimacijo, ki potrjuje pravico pristopa.

Take legitimacije izdajajo občinski predstojniki pod jamstvom svoje osebne odgovornosti na posebnih obrazcih, samo popolnoma zanesljivim občanem in morajo biti, da so veljavne, potrjene (vidirane) od najbližjega orožniško-postajnega poveljstva.

Brez take legitimacije na prepovedanih prostorih zasačene osebe se najstrožje kaznujejo.

Nadalje se prepoveduje užiganje ognja na označenih prepovedanih krajih, ako niso popolnoma skriti, razširjanje dima, razobešanje perila in razpostavljanje očitnih na daleč vidnih znakov.

Prestop te prepovedi se bo najstrožje kaznoval, ne oziroma se na morebitno sodno kazensko postopanje.

Prestopke kaznuje politična okrajna oblast, oziroma državna varnostna oblast z globo do 2000 kron ali zaporom do 6 mesecev.

C. kr. namestnik:

Baron dr. Alfred Fries-Skene I. r.

PODLISTEK

GREŠNICE.

Roman. — Francoski spisatelj Xavier de Montépia

XI.

Blaznica.

Po pogovoru Karla de Saint Andreja z miss Dudlevo, ki je trajalo par minut, nista oba mogla niti najmanj dvomiti več, da mlada deklica, ki je z mosta invalidov skočila v Seno, v resnici ni bila nobena druga, kot Mignon.

Karel je bil zopet našel, toda našel je bilazno, in sicer po svoji lastni krivdi. Jokal je kakor otrok. Ko se je nekoliko pogledal prvi izbruh njegove boli, je vzkliznil:

— O, gospodična! Videti jo moram! Takoj jo moram videti! Za božjo voljo, prosim vas, povejte mi, kje je!

— Storim še več, — je odgovorila Ana, — jaz sama vas popeljem k njej.

— Vi sama?

— Da, dasiravno pravzaprav niste zaslužili tega; kajti povzročil ste strahovi-

Živila aprovizazijskega odbora

Kakor je že znano, je aprovizacijski odbor sklenil najpotrebnejša živila, ki se uživajo v velikih množinah, razprodajati v svoji lastni oskrbi, da tako prepreči privajanje cen in izkoriščanje prebivalstva. Aprovizacijska komisija ima pri tej prodaji v lastni oskrbi — obenem stopijo v veljavo tudi izkaznice za živila — predvsem namen, da bo vsaki družini zagotovljena neka množina živil, ki odgovarja številu članov družin, in da si ne bo nihče več potem mogel po zvijači nakopiti živil, dočim bi pa drugi morali trpeti pomanjkanje. Obenem se pa na ta način odpravijo tudi oni neljubi prizori, ki so se vršili pred javnimi prodajališči, kjer se je gnetlo in preivalo stotine in stotine oseb in je moral marsikdo oditi, ne da bi dobil, česar je iskal.

Izkaznice za živila.

Izkaznice za živila so že razdeljene družinam. Izkaznica ima 40 četverkotnikov, zaznamenovanih z zaporednimi številkami in more torej rabiti za štirideset razdeljevanj. Če se bodo razdeljevala živila po enkrat na teden, bo veljala izkaznica za štirideset tednov. Aprovizacijski odbor pa more določiti razdeljevanje tudi na krajši čas in odrediti tudi izredna razdeljevanja kakšnega živila. Razdeljevala se bo morda pri eni razdelitvi tudi več vrst živil. Pri prvem razdeljevanju se bo najbrž razdeljevala koruzna moka, pšenična moka in riž. Odmerki posameznih živil bodo različni, kakor na primer: 1 kilogram koruzne moke, pol kilograma pšenične moke in pol kilograma riža. V takem slučaju bo družina, ki ima na izkaznici napisano število 4, mogla kupiti 4 kilograme koruzne moke, 2 kilograme pšenične moke in 2 kilograme riža. Nihče seveda ne bo dolžan, da bi vzel vso nakazano množino živil, temveč lahko vzame manjše, n. pr. 2 p a v e, kot pa ima nakazane na izkaznici. Ker se pri nakupu preščipec četverkotnik št. 1 na izkaznici, ne bo nihče mogel na zvijačen način po dvakrat ali trikrat priti po dotična živila. Pri drugi razprodaji, se preščipec drugi, pri tretji tretji četverkotnik itd. Ko tako poteče vsa izkaznica, razdeli aprovizacijski odbor, če bo treba, nove izkaznice.

Potemtakem naj vsak dobro hrani izkaznico, ker brez izkaznice ne dobi nihče živil iz zaloga aprovizacijskega odbora. Kdor izgubi izkaznico, bo pa moral trpeti škodo, ker aprovizacijski odbor ne bo izdal duplikatov, da ne bi prišlo do zlorabe, ki bi se tako mogla uganjati.

Prodaja živil.

Aprovizacijski odbor bo za vsako razdeljevanje dal na razpolago dotičnim prodajalcem toliko živil, kolikor jih gre po izmeri družinam, ki bivaajo v dotičnem okraju. Ker nihče ne more vzeti več živil, kolikor jih ima nakazanih, bo vsakogar čakala ona množina, ki mu gre. Prodaja se bo vršila po osem ur na dan in skozi ves teden, tako da ne bo treba, da bi se gnetli vsi istočasno na prodajališču. Kdor torej ne bo hotel čakati, če bo tedaj, ko pride na prodajališče, preveč ljudi tam, lahko pride par ur pozneje ali drugi dan, ali še pozneje, kadar mu bo lažje, in dobi blago, ki mu gre po izkaznici. Zgodi se morda kedaj, da se prodaja ustavi za kakšnega pol dneva, ker pridejo pripravljeni zavoji, a potem se bo zopet nadaljevala. Nihče pa ne ostane prazen rok, ker odbor pripravi vselej toliko dotičnih živil, da vsak dobi, kar mu gre.

Na prodajališču bo istočasno dovoljen vstop samo določenemu številu kupcev. Tamkaj bo moral kupec najprej k blagajni, kjer pokaže izkaznico in bo plačal dotični znesek. Nadzornica mu preščipec izkaznico in mu izroči nakaznico, na katero dobi blago. Kupec izroči potem nakaznico prodajalki in prejme že pripravljene zavoje. Vse se mora vršiti hitro in mirno. Na prodajališču se ne bo smelo postajati in klepetati, temveč gledati, da se opravi hitro in napravi prostor drugim. Z osebami naj bo občinstvo vljudno, kakor bo tudi osebje vljudno z občinstvom.

Prodajo bodo vsak dan nadzirali v to določeni nadzorniki, ki bodo pazili na to, da se bo vse vršilo pravilno, da bo prava mera in vaga, in bodo dajali navodila o sobju itd.

Za vsako prodajo bo imenoval aprovizacijski odbor posebnega preglednika izmed občinstva. Ti pregledniki bodo prostovoljno in brezplačno vršili svoje delo

in bodo obenem zaupniki odbora in občinstva. Ime preglednika bo vsakokrat javno nabito na prodajališču. Vse pritožbe bo treba naslovljati na preglednika, ki je bil tisti čas na prodajališču.

Tako upa aprovizacijski odbor, da bo s temi ukrepi in odredbami kar najbolje poskrbljeno za koristi kupujočega občinstva. Marsikomu morda ne bo to prav, posebno pa ne tistim, ki so si doslej poizkušali z živili, ki jih ima v razprodaji aprovizacijski odbor, napravljati cele založbe, s katerimi bi morda celo pozneje radi kupčevali, seveda pošteno izjemajoč kupovalce. Moglo bi se torej zgoditi, da bi sedaj kdo, ki so mu na tak način prekržani računi, hotel delati zgago in z zabavljanjem in hujkanjem begati in vznevoljevati občinstvo. Toda aprovizacijskemu odboru so na razpolago pripomočki, da temeljito zatre vse tako hujkanje. Občinstvo pa gotovo prav kmalu uvidi, da je aprovizacijski odbor storil vse, kolikor mu je bilo le mogoče, da ublaži sedanjo draginjo in preskrbi prebivalstvu živila po kolikor le mogoče nizkih cenah. Prepričani smo, da se vsi ti ukrepi aprovizacijskega odbora obneso prav dobro in mu bo prebivalstvo zanje odkritosrčno hvaležno ter mu s poštenim, mirnim in resnim nastopanjem skušalo olajševati vršitev njegove težavne naloge.

Domuče vesti.

Za naše hlabre branitelje! III. zbirka darov za naše hlabre branitelje se je zaključila dne 15. t. m. V naslednjih dneh se je odposlalo na južno bojišče 7 velikih tovornih vojaških avtomobilov, naloženih z lesenimi zaboji, v katerih so bili darovi, obstoječi iz smotek, cigaret, tobaka, kislih vod, vina, raznih okrepčevalnih sirupov i. d. Mogoče so se zdeli vojaški oblasti nekateri darovi, kakor n. pr. razni »bombončki« neprimerni, saj se z bombončki pitajo otroci in ne junaki. Seveda, ako bi hoteli vse primerno obdarovati, bi morala imeti vsaka pošiljatev milijonsko vrednost, ako se pomisli na množico bojevnikov, in čeprav se pridno nabira in daruje, ne dosega vrednost vseh dosedanjih pošiljatev od daleč te svote. Zato dobivajo vojski na bojišču le malenkostne darove. Tudi mnenje, da vojski slovenske narodnosti ne dobivajo nič, ni resnično. Vojaška oblast gleda, da dobi vsak vojak kolikor mogoče veliko, ne glede na narodnost, saj je v njenem interesu, da ne ozlovolji vojaštva, ki je slovensko in ki se brani z nezasišano hrabrostjo. Čestokrat se pač pripeti, da res kdo ne pride in ne pride na vrsto, da bi kaj dobil, a to zbog nesrečnega slučaja, ker prihajajo darovi tedaj, ko so oni v najhujšem ognju, da je nemogoče da pridejo do njih, a drugikat zopet se primeri, da so ravnoisti stoprav odšli v bojno vrsto, ko so dospeli prispevki na lice mesta. Kriv je torej le nesrečni slučaj. Naši hlabri branitelji nam zbog tega oprostite, ker tu store človekoljubni rojaki in nerojaki, kolikor jim je mogoče, da jim olajšajo težavni položaj. Od naše strani se je prispevalo k III. pošiljati: zbirka v Narodnem domu K 7560. Drugih darov se je nabralo: 4250 cigaret, 180 cigarilov, 20 steklenic kisle vode, do 24 steklenic malinovca in drugih okrepčevalnih sirupov ter nekaj steklenic vina, kar je bilo vse točno objavljeno v »Edinosti«. V slučaju, da se je pripetila kakšna pomota, je bila takoj popravljena — objavi se rajši dvakrat nego nobenkrat. Proseška zbirka K 34687 je bila 15. t. m. izročena ces. komisariju. Razum omenjenih daril se je nabrala lepa množina obrabljene in tudi nekaj novega perila ter večjih in manjših krp za nožne krpe, obveze itd. Prispevki v denarju in raznih tobačnih proizvodih, kakor tudi kar se je dobilo čokolade in nekaj pijač je bilo izročenih »odboru tržaških gospod«, da se skupno odpošlje na bojišče. Lepa množina rabljenega perila, krp in obvez se je poslala na postajo v Nabrežino za tamošnjo uporabo ranjenecv. Zabojev pijač in 2 precejšnja omota perila pa je prevzel g. major Lokenk, da sam osebno izroči stvari našim braniteljem.

V svrhu IV. pošiljatev se vrši dalje nabiranje kakor doslej, pri naši g. Blček-Razbornikovi, od katere podpisana vse prejema, objavlja, — ureja in izroča na pri-

stojna mesta. Nabira se kakor doslej: denar, pijača min. vode, sirup itd.) razni tobačni proizvodi, čokolada in perilo. Kdor ima kaj starega ali nerabljenega perila, naj ga pošlje; vse je dobro došlo. Onim, ki imajo svoje drage na bojnih poljanah, bo obilno povrnjeno s tem, ako se jim njih dragi zdravi in čili povrnejo v njih zagrljaj, drugim pa bo v plačilo zvest, da so i oni s čim pripomogli v olajšavo našim braniteljem.

Zahvaljuje se najiskrenejše vsem o nim, ki so s čim prispevali k III. pošiljati, se priporoča za prihodno pošiljatev. Antonija dr. Slavikova.

Smrtna kosa. Včeraj okoli 3 popoldne je umrl tu po dolgi in mučni bolezni vpo-kojeni c. kr. poštni kontrolor, gospod Mihael Kuščer. S smrtno tega moža je izginil iz vrst tržaškega slovenskega uradništva mož, ki smo ga vsi cenili in ljubili radi njegove ljubeznivosti in kremenite značajnosti, ki se najlepše odražala v najstrožje narodni vzgoji njegovih treh sinov Ludovika, Vladimira in Miljutina, od katerih sta poslednja dva sedaj pod orožjem. Gospe vdovi Ani in sinovom izražamo svoje iskreno sočutje. — Pogreb se bo vršil jutri ob 9 popoldne iz hiše žalosti v ulici Instituto št. 46.

Odborova seja ženske podružnice CMD bo v četrtek, 26. t. m., ob 5 1/2 pop. na CM šoli na Acquedotto št. 20, I. nadst.

Zrelostni izpiti za kandidatino c. kr. ženskega izobraževališča v Gorici. Naša tozadevna včerajšnja notica je, kakor se nam javlja s kompetentne strani, nekoliko preuranjena, ker ministrstvo tozadevno za enkrat še ni ničesar določilo.

V morski kopeli. 20 letna Ana Girsova, stanujoča v Škorkli št. 500, se je bila šla včeraj popoldne kopat v morsko obrežno kopališče pri svetilniku. Tam se je pa ranila na desnem kolenu, vsled česar je morala na zdravniško postajo, da ji je zdravnik rano izlečil in obezval.

Na delu. 58 letni kotlar Alojzij Bonetto, ki stanuje v ulici della Ferriera št. 28, je bil zaposlen v tržaškem tehničnem zavodu (Stabilimento Tecnico Triestino). Včeraj popoldne je pa revež na delu padel ter se pri tem precej hudo poobil po desni nogi in po hrbtu. Moral je na zdravniško postajo, kjer mu je zdravnik — podelil najnujnejšo pomoč.

Umrl si: Prijavljen dne 24. t. m. na mestnem fizikatu: Rocco Fubij, 27 let, trg sv. Silvestra št. 3; Kert Josip, 49 let, ulica della Sorgente št. 6; Kušcer Mihael, 59 let, ul. dell' Instituto št. 46; Molecihar Ljudevit, 4 mesece, ul. dell' Industria št. 53; Munisek Alberih, leto dni, Škedenj št. 313; Matijević Brunon, mesec dni, ul. D. Rosseti št. 12; Lovrica Oskar, 3 mesece, trg delle Scuole israelitiche št. 3; Tenko Matej, 60 let, ul. di Rina št. 3; Viezzoli Ana, 39 let, ul. F. D. Guerazzi št. 9; Coja Marija, 2 leti, Vrdela št. 330; — V mestni bolnišnici dne 24. t. m.: Giovanelli Alojzija, 39 let; Tence Fran, 23 let.

Darovi.

Za žensko podružnico CMD v Trstu je zapustil pokojni Josip Vatovac od Sv. Ivana K 30. Znesek je bil izročen stoprav sedaj, ker je bil v sodni oskrbi.

Za IV. zbirko darov našim hlabrim braniteljem so darovali: gđ. Rezi Gačnik: 6 velikih steklenic kisle vode, 200 vojnopoštinskih dopisnic; ga. Marija Spetec: 6 velikih steklenic kisle vode, 100 cigaret in 25 cigarilov. — Srčna hvala!

Kdo ve kaj?

Prejelo se podatki o naslednjih osebah:

Ivana Sandri iz Kanfanara, selo Momavin (Momar), bivajoča kot begunka v Braunsfeldu št. 269 na sev. Moravskem, išče svojega moža Antona Sandrija (56 let) in sina Martina, ki sta oba odšla z vola k vojaškemu trenu dne 25. majnika t. l. O njenem možu se je čul glas, da so ga pri Puli pomandrali voli. Kdor bi vedel kaj gotovega o omenjenih, naj blagovolji nemudoma sporočiti na gori označeni naslov.

Poizvedovalni urad za begunce v Trstu, ulica Boschetto 22, vrata 23, daje med uradnimi urami od 8 do 11 dop. in 4 do 5 pop. naslove sledečih beguncev:

Iz letre, Zabronič Ulika, Miha, Pepi, Ulika, Tone in Mara; Muškovič Foška, Matijaš Ulika, Tona, Luca, Fuma, Ivan, Ivana, Matija, Marija, Luca, Fuma, Mikelič Foška in Fuma; Drandić Mate, Marija, Ivana, Angela, Joška, Martin, Boška, Jo-

nin, Marija, Tone, Miha; Radolovič Marija, Luca, Mate, Tone, Ivan, Danica, Marija, Ivan, Marija. Ti begunci pripadajo v sledečo istrsko občino: Marč-na, Krmet, Čabroniči, Zabronič in Saavincen.

Cene raznih živil v Trstu.

(Dne 24. avgusta 1915.)

Moka bela		K 2—	kg
Sladkor		K 1—	kg
Meso (goveje) sprednji deli		K 432	kg
Meso (goveje) zadnji	K	444	kg
Meso telečje		K 720	kg
Meso kostrunovo	K 240 do	260	kg
Slanina (soljena)	440 do	540	kg
Gnati, kuhana	K 12—		kg
Maslo sirovo	K 6—		kg
Sir (ementalski)	K 540		kg
Kokoši	K 750 do 850	ena	
Piščanci	K 3— do 4—	eden	
Polenovka suha	K 220, 240	kg	
namočena	128		kg
Riž	K 212, 232		kg
Fizol	K 128		kg
Bob	K 160		kg
Zelje (sladko)	K 48		kg
Zelje (kislo)	K 56		kg
Ječmen	K 2— 260		kg
Fizol (stročji) vinarjev	32, 40		kg
Krompir	20 do 24		kg
Paradižniki	20, 28		kg
Radič	6 do 8		merica
Salata	12 do 14		glava
Cesno	8, 10		glava
Cebula	K 64		kg
Jajca	18 do 20		komad
Buta	8, 10		komad
Pesa	4 do 6		komad
Malancane	4, 6		komad
Kumare	2 do 4		komad
Koleraba	3 do 4		komad
Mleko	56, 60		liter
Olje (najceneje)	K 1—		liter
Tunina	K 1—		kg
Cevoli	K 1—		kg

MALI OGLASI.

Kupujem žaklje vsake vrste. Ulica Solitario 21, Jakob Margon.

Več usnjarskih pomočnikov in tega dela vajeni delavci dobe delo in stanovanje v tovarni usnja Franc Knaflič, Šmartno pri Litji. 374

Išče se čevljarkega pomočnika. Ulica Giulia 7, Ivan Leikan. 376

Čorstega dečka poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo sprejma Ferdo Špillar, trgovina z mešanim blagom v St. Petru na Notranjskem. 375

Vdova in sinovi javljajo v imenu drugih sorodnikov prezalostno vest, da je njihov soprog in oče, gospod

Mihael Kuščer

c. kr. poštni kontrolor v pokoju po dolgi in mučni bolezni danes ob 3 uri zjutraj zatisnil svoje oči k večnemu počitku.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v četrtek ob 9 uri predpoldne iz hiše žalosti ulica Instituto št. 46.

TRST, 24. avgusta 1915.

Umetni zobje
z in brez čeljusti, zlate krone in obrobki
VILJEM TUSCHER
konces. zobotehnik
TRST, ul. Caserma št. 13, II. n.
Ordinira od 9 zjutraj do 6 zvečer.

BOBOZDRAVNIK
Dr. J. Čermák
se je preselil in ordinira sedaj
v Trstu, ul. Poste vecchie 12,
vogal ulice delle Poste.
Izdiranje zobov brez bolečine. Plombiranje.
UMETNI ZOBBJE.

Poslajen limonov sirup

(brez alkohola)

Edini na tržaškem trgu. Zdravniki ga priporočajo kot neobhodno potreben v časih epidemije. Najboljše in najljubše darilo vojakom na bojišču. Z eno botiljko od 3 1/4 litra se lahko napravi 50 do 60 limonad.

Toliko na debelo kolikor v steklenicah se prodaja v ulici S. Giovanni št. 16.

Preprodajalcem popust po dogovoru.